

Cita pasaule

Mīlestībā dzīvot un pareizi nomirt. Kā tas ir, stāsta Šivas centra vadītājs

05.septembris 2015 08:03

Robežpunktos, kur notiek konkrētās mērvienībās izsakāmās realitātes samērošana ar apjaušamo, vienmēr rodas jautājumi, uz kuriem viena atbilde nav iespējama. Cik pasaules izzināšanas sistēmu, tik skaidrojumu.

Rīgā jau vairāk nekā divdesmit piecus gadus darbojas Šivas centrs. Tā izveidotāju, kuram dots varenākā indiešu dieva Šivas vārds, aizvien vairāk Latvijas cilvēku sauc par savu skolotāju un saka paldies par palīdzību dzīves samezģojumu atšķetināšanā un iedrošinājumu ticībai, ka cilvēks radīts mīlestībā un mīlestībai, tāpēc ir dievišķs. Ar „Patiesās Dzīves” lasītājiem Šiva dalās pārdomās par mīlestību un nāvi.

Problēmas rodas no mīlestības trūkuma

– Mīlestība ir viens no dažādos salikumos biežāk locītajiem vārdiem, veidojot jēdzienus, ko ne vienmēr līdz galam izprotam, piemēram, mīlēt sevi, beznosacījumu mīlestība. Vai tiem ir vieta arī hinduismā?

– Cilvēki sūdzas par naftas, gāzes un citu resursu deficītu, taču dzīve rāda, ka daudz sāpīgāks ir mīlestības trūkums. Jo mīlestība ir enerģija, savukārt enerģija ir dzīvība, tāpēc dzīvot bez mīlestības nozīmē būt bez enerģijas. Nedzīvot. Visas problēmas – slimības, krīzes, nesaskaņas – rodas no mīlestības trūkuma. Mīlestība, enerģija, dzīvība – šie vārdi ir sinonīmi. Cilvēki nevar dzīvot bez mīlestības, tāpēc to pastāvīgi meklē. Taču lielākoties lūko attiecībās, domājot, ka tās paredzētas, lai gūtu laimi, prieku, piepildījumu. Cilvēks sevi nemīl, bet grib aizvietot šo trūkumu ar otra sniegto mīlestību. Tā kā neviens nevar mīlēt citu vairāk par sevi, pēc kāda laika neizbēgama ir vilšanās. Sanatana Dharma, senākais vēdisko zināšanu avots, kas ir pāri laikiem un cilvēku prātiem, tāpat dievišķs, liek šajās norisēs ielūkoties dziļāk. Izprast, kāpēc tiekšanās pēc mīlestības, kas ir ikviena cilvēka dziļākā nepieciešamība, tik bieži neizdodas. Un piedāvā iespējas no neveiksmēm izvairīties.

– Kas jāielāgo vai jāapgūst, lai prastu šīs iespējas saskatīt un izmantot?

– To, ka mīlestības pamatā ir spēja mīlēt sevi. Jo mīlestība pret sevi vienlaikus ir mīlestība pret to, kurš radījis cilvēku, dabu, Kosmosu – visu to, kā daļa mēs esam. Tas nozīmē, ka mīlestība pret sevi ir mīlestība pret Dievu. Šīs mīlestības trūkumu neviens aizvietot nevar. Ja cilvēks nemīl sevi, tas nozīmē, ka viņā nav Dieva. Un tad viņa apziņā mīlestības vispār nav. Bet dzīve ir cilvēka apziņas atspoguļojums – to, kā nav apziņā, ārpusē atrast nevar.

Ja attiecībās iesaistās cilvēks, kuram nav Dieva – nav enerģijas, nav mīlestības –, viņš to grib dabūt no otra. Lai cik izsmalcinātos veidos veikta, šāda meklēšana ir veltīga, jo mīlestība ir nevis ņemšana, bet došana. Ja makā naudas nav, kā to var kādam iedot? Ejot uz attiecībām, katrs tajās var ielikt tikai to, kas viņam ir. Tāpēc tāds, kuram nav mīlestības, pirmkārt, nevar to atrast dzīvē pats. Un, otrkārt, nespēj mīlestību dot otram. Jo viņam nav ko dot. Bet mīlestība sākas no atskārsmes, ka es mīlu sevi. Ja esmu Dieva radīts, ja esmu Dieva atspoguļojums, kā varu sevi nemīlēt? Tas ir pamats. Ja uz tā stāv, dzīvē būs viss. Ja tāda nav, trūks veselības, naudas, veiksmes, gandarījuma. Jo visas šīs vērtības ir tikai mīlestības atspulgs.

Tas, kuram nav mīlestības pret sevi, nespēj arī sevi cienīt. Attiecīgi – nevar cienīt citus. No tā rodas konflikti un strīdi, cieš veselība, parādās sarežģījumi ar naudu, irst savstarpējās attiecības.

Lielumi, kas mainās vietām

– Kā saprast, vai mīlu un cienu sevi?

– Ļoti vienkārši. Ja Dievs ir apziņā, cilvēks mīl un ciena sevi. Ja Dieva nav, viņš sevi nemīl. Tikai ielaižot sevī Dievu, iespējams to noskaidrot. No senlaikiem šim nolūkam izmanto meditāciju. Tas ir drošākais veids, kā izveidot kontaktu ar Dievu. Ja nepatīk šis vārds, var teikt Absolūts, Augstā apziņa; būtība ir tāda pati. Meditācija nav lūgšana, jo tā nozīmē kaut ko prasīt. Šeit veidojas saskarsme, kurā cilvēks atver savu apziņu, lai tajā ienāktu Dievs – mīlestība pret sevi. Ja tas noticis, iestājas stāvoklis, ko visi dzīvē meklē, – miers. Naids, mīlestība – tās ir emocijas. Šodien ir tādas emocijas, ko nosacīti nodēvējam par mīlestību, un no laimes gribas lidot. Emocijas aiziet, un kas paliek? Naids. Tie ir lielumi, kas visu laiku mainās vietām, – naids un mīlestība. Taču iekšējais miers un harmonija ir augstāka par jebkurām emocijām. Šādu apziņas stāvokli, kas no emocijām nav atkarīgs, jo sakņojas dziļi cilvēka apziņā, sauc par beznosacījumu mīlestību.

– Mīlestība pret otru cilvēku, pret sevi, pret Dievu, beznosacījumu mīlestība – tie ir līdzvērtīgi vai savstarpēji pakārtoti jēdzieni?

– Ja cilvēks ir laimīgs un apmierināts, jo apziņā ir miers, lai arī kādos apstākļos nāktos nokļūt, tas ir rādītājs, ka viņa dzīvē viss ir kārtībā. Miers, Dievs, beznosacījumu mīlestība – šie vārdi ir sinonīmi, kuriem pamatu veido

mīlestība pret sevi. Ja tā ir, viss ir. Ja tās nav, nekā nav. Pat cilvēka nav, jo tāds, kurā trūkst Dieva apziņas, ir tikai robots.

– Attiecību sarežģījumi un nestabilitāte, ar ko ik uz soļa sastopamies, ir robotizācijas izpausme?

– Ja jūtos labi vienīgi tad, kad līdzās ir mīļotais cilvēks, bet, partnerim aizejot, pacēlums pārtop naidā vai tamlīdzīgās ārdošās emocijās, var runāt tikai par atkarību no apstākļiem. Mīlestības tur nav. Satikšu vēl kādu, un viss atkārtosies tieši tāpat. Ja mīlestība ir apziņas iekšpusē, viss ir OK arī tad, ja attiecības nav izveidojušās vai izirušas. Cilvēks nav atkarīgs no apstākļiem. Tas – no vienas puses. No otras – ja mīlestība ir dziļi apziņā, tā atspoguļosies arī apstākļos. Pretī nāks īstais cilvēks, un paiet viņam garām nebūs iespējams. Jo arī attiecību jomā visi partneri atspoguļo tikai to, kas karmas veidā glabājas apziņā. Ja karmā ir samudžinātas attiecības, arī dzīvē tās nebūs līdzenas. Tāpēc karmiski līdzīgie meklē mīlestību, bet pareizo partneri tā arī nevar atrast. Attiecības viņiem ir lielākā problēma. Kurš nemīl sevi, nespēj mīlēt otru.

Egocentrisms sola tikai vilšanos

– Tomēr tādu, kurš pārāk aizrāvies ar sevis mīlēšanu, sauc par egoistu, bet tas ir apzīmējums, kam priekšā pieņemts likt mīnusa zīmi.

– Ja man pārmet egoismu, es piekrītu: jā, esmu egoists – cilvēks, kuram ir ego. Jo ego ir viena no piecām apziņas sastāvdaļām. Tajā ieskaitāma zemapziņa, intelekts, prāts, Dieva atspoguļojums apziņā un ego jeb pašidentifikācijas kodols. Viss, kas dzīvē notiek, norisinās ar ego piesaisti. Ja ego nav, arī dzīves nav. Nav cilvēka. Kurš apgalvo, ka viņam nav ego, kļūdās vai melo. Esmu egoists! Vārdos pat īpaši neuzsverot, visi esam egoisti, jo ego uz mums attiecas tieši tikpat pašsaprotami kā galva, rokas, kājas. Nesakām taču – galvists vai rokists, turklāt ar mīnusa zīmi. Kāpēc tādu niansi nereti piedēvējam vārdam egoists? Egoisti ir visi, taču uz cilvēku, kurš nemīl sevi, bet spiež citus mīlēt sevi, vairāk attiecināms vārds egocentrists.

– Varbūt egocentrismu var uzskatīt tikai par sakāpinātu egoismu?

– Ko cilvēki visvairāk meklē? Izraušanos no haosa, stabilitāti. Bet kas ir stabilitāte? Mīlestība un miers. Pie tā, kuram apziņā miers, mīlestība un stabilitāte, tiecas visi. Tas atspoguļosies arī dzīvē. Iespējā satikt īsto partneri, ja runa ir par attiecībām. Naudas plūsmas kustīgumā, ja svarīga ir materiālā stabilitāte. Noturīgi stiprā veselībā. Ja apziņā ir mīlestība, viss, kas no tās izriet, būs arī dzīvē. Taču, ja mīlestības nav, bet ir tikai egocentriskums, tikpat kā neiespējami satikt partneri, kurš būs citāds. Tas paredzams ar līdzīgu emocionālo haosu. Ne mīlestību, ne mieru, ne stabilitāti šāda divu egocentristu kopdzīve nesola. Tikai vilšanos.

– Vai vilšanās pieredze ir vēlama vai pat vajadzīga, lai spētu palūkoties uz savu dzīvi analītiskāk?

– Vilšanās bieži palīdz ātrāk tuvojies izpratnei, cik svarīgi attīstīt apziņā mīlestību. Ja apziņā ir mīlestība pret Dievu, tas automātiski nozīmē mīlestību pret sevi, jo katrs no mums ir Dieva atspulgs. Vismaz aicināts par tādu būt – tā rakstīts arī Bībelē. Un tad viss, kas būs apziņā, atspoguļosies arī dzīvē.

– **Tajā dzīvē, kurai cauri ejam patlaban, vai kādā no daudzajām, ja ticam reinkarnācijai?**

– Šajā dzīvē tikai tad, ja pa šo ceļu iet ātri.

– **Kā, jūsuprāt, ir ieprogrammēts cilvēks – ātrai vai lēnai iešanai?**

– Programma ir tāda, ka jebkuru mērķi ikviens var sasniegt arī pašreizējā dzīvē. Taču tas izdodas tikai retajam, jo bieži nesaprotam, kāpēc mums dzīve dota. Un to, ka pastāv karma – atbildība par visiem darījumiem un nodarījumiem, lai kad tie notikuši. Bet vislielākā problēma – ja cilvēkam apziņā nav Dieva. Ja viņš nesaprot, ka Dievs ir mīlestība, un mīlestība pret sevi vienlaikus nozīmē mīlestību pret Dievu. Ja cilvēks teic, ka mīl Dievu, bet sevi ne, viņš kļūdās. Sasniedzot tādu apziņas stāvokli, kura centrā ir Dievs, nokļūstot beznosacījumu mīlestības plūsmā, viss pārējais notiek automātiski. Ja apziņā Dievs ir, viņš sniedz atbalstu, lai visu vajadzīgo varētu panākt un sasniegt. Diemžēl cilvēki to bieži nepamana. Visi grib būt laimīgi, veseli, bagāti, slaidi un dzīvot mūžīgi. Taču nesaprot, kāpēc laimes nav, naudas nav, veselības nav. Svārs lieks, un drīz dzīve beigsies.

– **Kas ir galvenais, ko nesaprotam?**

– To, ka ir karma. Jāsaprot, ka dzīve ir karmas atspulgs, nevis vēlmju un sapņu atspoguļojums. Ja vēlas kaut ko sasniegt, jāmaina karma. Un pirmais solis pretī lūzumam savā apziņā: atskārst, ka esmu Dieva atspulgs un manā rīcībā ir visi nepieciešamie līdzekļi un instrumenti, ar kuru palīdzību iespējams mainīt to, kā karma atspoguļojas dzīvē. Šīs pārliecības pamatā – ES ESMU. Manā apziņā ir Dievs, jo tikai tad es pastāvu. Mīlot sevi, spēju mīlēt citus, jo man ir ko viņiem dot, – beznosacījumu mīlestība. Beznosacījumu mīlestība automātiski nozīmē mūžīgu mīlestību, mūžīgas attiecības, mūžīgu labsajūtu. Bet viss sākas no mīlestības pret sevi.

Eksāmens, kuru pieņem Dievs

– **Vai dzīves gaitā ir laiks, kad to saprast visvieglāk? Un brīdis, kad jau ir par vēlu?**

– Jēdzieni īstajā laikā vai par vēlu atbildei der tikai daļēji – vienīgi tādā kontekstā, ja tiek tverti tās vienreizīgās dzīves ietvaros, kam cauri ejam patlaban. Turpretī, ja pieņemam, ka dzīve ir kā bezgalīga ķēde, kurā katrs posms ir viens cilvēka mūžs, vārdi agri vai vēlu zaudē jēgu. Mūžībai vai bezgalībai šādi ceļa stabiņi neeksistē. Tai svarīgs tikai viens katras dzīves iedaļu rādītājs – nāve.

Ir taču pieņemts, ka pēc jebkura mācību posma notiek eksāmens, kurā iespējams pārliecināties, kā viela apgūta. Ja dzīvi tveram kā mācību procesu, arī tās beigās, lai tiktu uz nākamo attīstības loku vai pakāpienu, pašsaprotams un neizbēgams ir eksāmens – nāve. Tas, kā cilvēks nomirst – pareizi vai nepareizi –, rāda, kā viņš jutīsies nākamajā dzīvē. Ja zināšanu apgūvē slinkots un eksāmenu nokārtot neizdodas, tā būs sliktāka. Viss būs jāsāk, stāvot uz zemāka pakāpiena.

– Precizējiet, kā tas jāsaprot – pareizi un nepareizi nomirst?

– Tā ir vesela zinātne! Sanatana Dharma un Joga, sniedzot zināšanas par dzīvi, vienlaikus aicina apzināties, ka līdztekus vienmēr ir nāve. Tie ir saistīti jēdzieni – kā medaļa ar divām pusēm – nāve un dzīve. Nāve ir svarīgākais mirklis dzīvē, jo šo eksāmenu pieņem Dievs. Bībeles skaidrojumā cilvēks pēc šīs pārbaudes tiek nosūtīts vai nu uz paradīzi, vai elli, pārējās reliģijās turpmākā ceļa norādēm ir citi nosaukumi. Sanatana Dharmas skatījumā galvenais ir atgādinājums, ka mums aiz muguras ir daudz dzīvju un daudz vēl priekšā, bet tās visas ir savstarpēji saistītas tieši ar eksāmenu. Ar un caur procesiem, ko sauc par nāvi.

Ja neapzinās, ka pašreizējā dzīve ir mūsu pagājušās dzīves eksāmena rezultāts, un nezina, kā pareizi nomirt, bieži notiek tas, ko negribētos piedzīvot. Mūsu centrā, lai šo kursu apgūtu, tiek veltīts daudz laika, bet precīzākā un vienkāršākā atbilde, kurā ietvertas šīs zināšanas: pareizi dzīvojot, ir iespējams pareizi nomirt. Nāve mirklī, dažu sekunžu laikā pēc tam, kad pilnestrīgi nodzīvota dzīve, tā ir meistarība, un, lai to apgūtu, ir nepieciešamas speciālas zināšanas. Taču pat tad, ja tādu nav, varam būt droši: pirms nāves Dievs katram dod tieši viņam vajadzīgo laiku, lai pagūtu visu salikt pa plauktiņiem. Lai saprastu, kas ir karma un ko nozīmē dzīvot ar mīlestību vai bez tās.

Dieva ielikto atzīmi nodzīvotajam mūžam līdz pat pēdējam šīs zemes mirklim nekad neuzzināsim. Tā nojaušama vienīgi pēc tā, vai aizejam pilni gaismas un mīlestības. Un vai mums apkārt ir gaisma un mīlestība. Beznosacījumu mīlestība. Ja tā ir bijusi apziņā, aiziešanas process vienmēr būs pareizs. Tāds arī ir nāves uzdevums: visu sakārtot – noņemt lieko, atstāt vajadzīgo, lai saprastu, kāda ir dzīves jēga. Lai nomirtu pareizi. Diemžēl lielākā daļa cilvēku šo Dieva dāvāto laiku bezjēdzīgi notērē un veltīgi izšķiež.

Selga Amata, žurnāls „Patiesā Dzīve” / Foto: Georgs Viljams Hibneris